Spolek Šalamoun

sídlo: Praha 4 – Záběhlice, U Mlýna 2232/23
poštovní adresa: Kino Atlas – Cafe rostlin, Ke Štvanici 371/4, 186 00, Praha 8 (jen korespondenční adresa)
IČ: 63837714 | registrace pod sp. zn. L 6401 u Městského soudu v Praze
www.spoleksalamoun.com | ID datové schránky: g4kvibk
e-mail: spoleksalamoun@spoleksalamoun.com

Ministerstvo spravedlnosti České republiky

Vyšehradská 16

128 10 Praha 2

prostřednictvím:

Okresního soudu v Opavě

datovou schránkou

V Praze 5. února 2026

STÍŽNOST

podle § 16a odst. 1 písm. d) zákona č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím

Napadený úkon:

Výzva k úhradě nákladů Okresního soudu v Opavě ze dne 4. 2. 2026, č. j. 33 Si 17/2026

I.

Stručný popis věci

Dne 28. 1. 2026 podal stěžovatel žádost podle zákona č. 106/1999 Sb. o poskytnutí anonymizovaných usnesení Okresního soudu v Opavě ve věcech prodloužení zabezpečovací detence. Napadenou výzvou byl stěžovatel vyzván k úhradě částky 2 640 Kč s odůvodněním, že se jedná o mimořádně rozsáhlé vyhledání informací.

Stěžovatel má za to, že napadená výzva představuje nejen porušení zákona, ale i nebezpečný precedent s významnými důsledky do budoucna.

II.

Právní argumentace

1. Anonymizace není vyhledáváním informací – záměna pojmů

Povinný subjekt v napadené výzvě směšuje vyhledávání informací s jejich následným technickým zpracováním. Tento postup je v přímém rozporu s judikaturou Nejvyššího správního soudu, podle níž vyhledáváním informací je pouze činnost směřující k jejich identifikaci a shromáždění, nikoliv anonymizace či jiné technické úkony (rozsudek NSS ze dne 21. 6. 2017, č. j. 6 As 326/2016-32). **Anonymizace je zákonnou povinností povinného subjektu a nelze ji bez dalšího přenášet na žadatele formou úhrady.**

2. Úhrada má zjevně odrazující účinek

Požadovaná úhrada má v daném případě zcela zjevný odrazující účinek. Její reálnou funkcí není kompenzace mimořádné administrativní zátěže, nýbrž omezení přístupu k informacím. Takový postup je v rozporu s čl. 17 Listiny základních práv a svobod i se smyslem zákona č. 106/1999 Sb., který stojí na principu otevřenosti veřejné správy.

Nejvyšší správní soud opakovaně judikuje, že úplatnost poskytování informací je výjimkou, která musí být vykládána **restriktivně, a nesmí být zneužívána k faktickému odepření práva na informace** (rozsudek NSS ze dne 5. 2. 2021, č. j. 1 As 281/2020-42).

3. Nebezpečné důsledky do budoucna (argument „pro futuro“)

Pokud by byl postup povinného subjektu akceptován, znamenalo by to, že každé další usnesení o prodloužení zabezpečovací detence by bylo zpoplatněno pod záminkou anonymizace. Takový výklad by vedl k systematickému zpoplatnění soudní rozhodovací činnosti v jedné konkrétní agendě, což je zjevně v rozporu s duchem i účelem zákona č. 106/1999 Sb.

Zákon o svobodném přístupu k informacím nemůže být vykládán tak, aby umožňoval vytvoření trvalé finanční bariéry bránící veřejné kontrole soudní moci.

4. Mechanická aplikace interního pokynu z roku 2017 je v roce 2026 absurdní

Povinný subjekt opřel výpočet požadované úhrady o interní metodický pokyn Ministerstva spravedlnosti z roku 2017. Tento pokyn není právním předpisem a jeho mechanická aplikace v roce 2026 zcela ignoruje zásadní technologický vývoj posledních let, zejména v oblasti elektronických soudních spisů, fulltextového vyhledávání a automatizovaných anonymizačních nástrojů.

Vycházet v roce 2026 z paušální normy staré devět let znamená rezignaci na individuální posouzení konkrétní věci a vede k nepřiměřenému zatěžování žadatelů, což je judikaturou Nejvyššího správního soudu výslovně odmítáno (rozsudek NSS č. j. 1 As 281/2020-42).

5. Povinný subjekt neunesl důkazní břemeno

Napadená výzva neobsahuje žádné konkrétní vymezení mimořádných vyhledávacích úkonů ani vysvětlení, v čem by se projednávaný případ vymykal běžné rozhodovací agendě soudu.

Mimořádnost je zde pouze tvrzena, nikoliv prokázána, což je v rozporu s ustálenou judikaturou Nejvyššího správního soudu.

III.

Návrh

Stěžovatel navrhuje, aby Ministerstvo spravedlnosti České republiky:

1. zrušilo výzvu k úhradě nákladů Okresního soudu v Opavě ze dne 4. 2. 2026, č. j. 33 Si 17/2026,

2. konstatovalo, že anonymizace soudních rozhodnutí nepředstavuje mimořádně rozsáhlé vyhledání informací ve smyslu § 17 zákona č. 106/1999 Sb.,

3. uložilo povinnému subjektu poskytnout požadované anonymizované informace bezúplatně.

Za stěžovatele:

Václav Peričevič

Spolek Šalamoun